

ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้โทษในโรงงานอุตสาหกรรม

Problem Related of Enforcement Law enforcing in the Factory

นิลิตา สุขสถิตีย์

Law / Faculty of Political Science, North Bangkok University nisita.su@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาลโดยเฉพาะการส่งเสริมการลงทุนภาคอุตสาหกรรม การผลิต สินค้า และการบริการ ซึ่งถือว่ามีบทบาทสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจให้มีการขยายตัวที่เพิ่มมากขึ้น แต่จากการพัฒนา ทางอุตสาหกรรมดังกล่าวกลับสร้างผลกระทบต่อชุมชนสิ่งแวดล้อม หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายจากกระบวนการ ผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม ถึงแม้รัฐจะออกมาตรการทางกฎหมายควบคุมการ ดำเนินการทางอุตสาหกรรมทั้ง กฎหมายเฉพาะหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็ตาม แต่ปรากฏว่ามาตรการต่าง ๆ เหล่านั้นยังไม่สามารถให้ความคุ้มครองผู้ ได้รับความเสียหาย พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 กำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (5) หรือ (7) ไว้ว่าปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท แล้วแต่กรณี บทลงโทษดังกล่าวอาจไม่ เพียงพอต่อการที่จะท าให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานซึ่งส่วนมากเป็นนิติบุคคลเกิดความเกรงกลัว ไม่กล้าฝ่า ฝืนกฎหมาย จึงควรเพิ่มอัตราโทษปรับในกรณีดังกล่าวเพื่อให้เหมาะสมกับค่าของเงินในปัจจุบัน นอกจากนี้ ถ้ามีการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยด้วย ก็จะช่วยให้การใช้บังคับกฎกระทรวงดังกล่าวมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่า ในการดำเนินคดีแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตาม มาตรา 8 (5) หรือ (7) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ให้พนักงานอัยการโจทก์มีคำขอให้ศาล พิพากษาหรือสั่งให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยแก่จำเลยตามสมควรแก่กรณีด้วย พระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 60 บัญญัติว่าในกรณีที่มีการประกาศกำหนดให้ ท้องที่ใดเป็นเขตควบคุมมลพิษ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่นั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัด มลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น อย่างไรก็ตามแผนปฏิบัติการไม่ใช่กฎหมาย ถ้าผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในแผนปฏิบัติการดังกล่าว ก็ไม่มีความผิดแต่อย่างใด จึงควรแก้ไขกฎหมายให้ มีผลให้ข้อกำหนดในแผนปฏิบัติการดังกล่าวมีสภาพบังคับตามกฎหมายด้วย

คำสำคัญ: มลพิษทางอากาศ, ผู้ประกอบกิจการโรงงาน, วิธีการเพื่อความปลอดภัย

Abstract

Promotion of government investment, especially the promotion of industrial investment, production of goods and services Which is considered to play an important role in driving the economy to increase growth But from development Such industries create an impact on the

community, the environment. Or may cause damage from the process Manufacturing of industrial plants Although the government has issued legal measures to control industrial operations both Specific laws or related laws But it appears that those measures are still unable to protect those Get damaged Factory Act BE 2535 stipulates penalties for violators of ministerial regulations issued under Section 8 (5) or (7) that the fine cannot exceed two hundred thousand baht or a fine not exceeding twenty thousand baht, as the case may be. Enough to be Causing the factory operators, most of whom are legal entities, to fear fear of breaking the law, should increase the penalty rate in such cases to suit the current value of the money. In addition, if the method for safety is used with Will help to enforce such ministerial regulations more effectively should amend the law that In prosecuting the violator or failing to comply with the Ministerial Regulations issued under Section 8 (5) or (7) of the Factory Act BE 2535, the prosecutor has a request to the court. Judge or order the use of methods for the safety of the defendant as appropriate for the case as well. Promotion Act And maintain the national environmental quality, BE 2535, Section 60 stipulates that in the event of a declaration requiring Which area is the pollution control area The local official in that locality has prepared an action plan to reduce and eliminate Pollution in the pollution control area However, the action plan is not legal. If the factory operator Whoever does not comply with the requirements in the said action plan There is no fault at all. Should amend the law As a result, the requirements in the said action plan are in compliance with the law.

Keyword: air pollution, Factory operator, Safety methods

บทนำ

ในปัจจุบันโรงงานในประเทศไทยเพิ่ม จำนวนขึ้นมาก ถึงแม้ว่าการประกอบกิจการ อุตสาหกรรมมี คุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจ ของประเทศ แ ละทำให้การดำรงชีพของ ประชาชนมีความ สะดวกสบายมากขึ้น แต่ก็ ก่อให้เกิดสิ่งสกปรกและมลพิษต่าง ๆ ขึ้นด้วย เช่น ขยะ มลพิษทางน้ำ มลพิษ ทางอากาศ มลพิษทางเสียง มลพิษทางความร้อน มลพิษทาง กัมมันตภาพรังสี เป็นต้น การส่งเสริมกิจการ อุตสาหกรรมในประเทศไทยจึงต้องคำนึงถึงการ ป้องกันและควบคุมสิ่งสกปรกและมลพิษต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย ซึ่งต้องดำเนินการโดยใช้มาตรการ หลายอย่างประกอบกัน มาตรการทางกฎหมาย เป็นมาตรการอย่างหนึ่ง ที่ใช้ในการดำเนินการ เรื่องนี้ ในบทความนี้จะกล่าวถึงเฉพาะมาตรการ ทางกฎหมายในการป้องกันและ ควบคุมมลพิษ ทางอากาศที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรม อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์ให้ กลมกลืน กับธรรมชาติ โดยรัฐยอมรับหลักการที่ว่า “ผู้ก่อให้เกิด มลพิษต้องเป็นผู้จ่าย” (Polluters must pay) และรัฐมีนโยบายกระตุ้นให้มีการร่วมมือกัน ระหว่างพลเมืองกับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในการ ออกกฎบังคับตนเอง (self – regulation) โดยการใช้กฎบนพื้นฐานของ การตลาด ซึ่งรัฐมีนโยบายพื้นฐาน

ซึ่งเน้นการ ป้องกันมลพิษมากกว่าการควบคุมและการจัด ทา โครงการต่าง ๆ เพื่อจัดการมลพิษทางอากาศ ทั้งนี้ รัฐรับรองและคุ้มครองสิทธิของ พลเมืองเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ เช่น - สิทธิที่จะหายใจโดยอากาศ สะอาด - สิทธิที่จะได้รับประโยชน์สาธารณะและ ความพึงพอใจจากทรัพยากรธรรมชาติตาม หลักการ พัฒนาอย่างยั่งยืนของรัฐ - สิทธิที่จะได้เข้าร่วมวางแผน ก าหนด สนับสนุนและตรวจสอบนโยบายของรัฐในการ วางแผนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สิทธิที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลหรือองค์กรกึ่งตุลาการ (quasi – judicial bodies) ในกรณีมี ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สิทธิที่จะก าหนดให้มีสภาพบังคับแก่บุคคลซึ่งกระทำการ ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สิทธิที่จะนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลเพื่อ เรียกค่าสินไหมทดแทนความ เสียหายจากผู้ที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของ พลเมือง

นโยบายในการส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาลโดยเฉพาะการส่งเสริมการลงทุนภาคอุตสาหกรรม การ ผลิต สินค้าและบริการ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจให้มีการขยายตัวที่เพิ่มมากขึ้น แต่จากการพัฒนา ทางอุตสาหกรรมดังกล่าวกลับสร้างผลกระทบต่อชุมชนสิ่งแวดล้อม หรืออาจก่อให้เกิด ความเสียหายจากระบบการ ผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม ถึงแม้รัฐจะออกมาตรการทางกฎหมาย ควบคุมการดำเนินการทางอุตสาหกรรมทั้ง กฎหมายเฉพาะหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็ตาม แต่ปรากฏว่า มาตรการต่าง ๆ เหล่านั้นยังไม่สามารถให้ความคุ้มครองผู้ ได้รับความเสียหายจากการก่อให้เกิดมลพิษทาง อุตสาหกรรมของโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาและ อุปสรรคในการดำเนินการฟ้องร้อง ค่าเสียหาย จากโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษ โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับ การฟ้องร้องค่าเสียหาย จากผู้ได้รับความเสียหายต่อโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายตั้งแต่กระบวนการ ฟ้องร้อง บังคับคดีขึ้นสู่ศาล ปัญหาการนำสืบพยานหลักฐาน การพิสูจน์ความเสียหายและปัญหาการให้ความ คุ้มครอง ตามมาตรการทางกฎหมายผู้ที่ได้รับความเสียหายตามมาตรการทางกฎหมาย ดังนั้น จึงควรมีการ กำหนดมาตรการทางกฎหมาย มาตรการการบังคับใช้กฎหมายและการแก้ไขกฎหมายให้ สามารถให้ ความเป็นธรรมและให้ความคุ้มครองผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรม
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษ
3. เพื่อหามาตรการในการแก้ไขปัญหาและมาตรการทางกฎหมายจากโรงงาน อุตสาหกรรมที่ ก่อให้เกิดมลพิษ

ผลการวิเคราะห์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อุตสาหกรรมได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทํารายงานชนิดและ ปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2550 กำหนดให้โรงงานที่มีมลพิษทางน้ำและมลพิษทางอากาศต้องจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา 4) สภาพบังคับ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 กำหนดสภาพบังคับของกฎกระทรวงและ ประกาศกระทรวงดังกล่าวไว้ดังต่อไปนี้ 4.1) มาตรา 45 ผู้ประกอบกิจการ โรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกตาม มาตรา 8 (5) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 (กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานและวิธีการ ควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกิดขึ้นจากการ ประกอบกิจการโรงงาน) หรือประกาศของ รัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท 4.2) มาตรา 46 ผู้ประกอบกิจการ โรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกตาม มาตรา 8 (7) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 (กฎกระทรวงกำหนดข้อมูลที่ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ทราบ) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตาม กฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ ของสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป รวมทั้งการป้องกันและ ควบคุมมลพิษที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ต่าง ๆ ด้วยอย่างไรก็ตามในกรณีนี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศ กำหนดให้ท้องที่ใดเป็นเขตควบคุมมลพิษ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 60 วรรคหนึ่ง กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่ง ท้องที่นั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัด มลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ด้วย ในกรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบกิจการโรงงานใน ท้องที่นั้นนอกจากต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รวมทั้ง กฎกระทรวงและประกาศกระทรวงฉบับต่าง ๆ ที่ ออกตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 แล้ว ยังต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในแผนปฏิบัติการ เพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษที่ ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ด้วย

จากการวิเคราะห์บทบัญญัติใน พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 ในส่วนว่าด้วยการแบ่งจำพวกของโรงงานนั้นได้แบ่งจำพวกของโรงงานไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสมแก่การส่งเสริมการประกอบกิจการโรงงานและการควบคุมดูแลการ ประกอบกิจการโรงงานตามความเหมาะสมกับ โรงงานแต่ละจำพวก ถือได้ว่าเป็นบทกฎหมายที่ เหมาะสมและถูกต้องดีแล้ว

บทบัญญัติในพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 ในส่วนว่าด้วยการกำหนด มาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย หรือมลพิษ และการกำหนดข้อมูลที่เป็น เกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานที่ผู้ประกอบ กิจการโรงงานต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ทราบ ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและวิธีการต่าง ๆ ไว้ โดยใช้วิธีตามมาตรฐานที่องค์การพิทักษ์ สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Environmental Protection Agency : EPA) กำหนดไว้หรือวิธีตามมาตรฐานอื่นที่ เทียบเท่า ถือได้ว่า บทบัญญัติต่าง ๆ เหล่านี้ได้ ถูกบัญญัติไว้ดีแล้วเช่นเดียวกัน 1.3) บทบัญญัติในพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 ในส่วนว่าด้วยสภาพบังคับ ของกฎหมายในกรณีผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ ปฏิบัติตามกฎหมายที่ออก ตามมาตรา 8 (5) หรือ (7) แห่งพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 นั้น พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 45 และมาตรา 46 กำหนด โทษไว้ว่าปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือปรับไม่ เกินสองหมื่นบาท แล้วแต่กรณี อาจไม่เพียงพอ ต่อการที่จะทำให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานซึ่ง ส่วนมากเป็นนิติบุคคลเกิดความเกรงกลัว ไม่กล้า ฝ่าฝืนกฎหมาย เพราะนิติบุคคลมักจะมีทุนทรัพย์ มาก การถูกปรับเพียงสองหมื่นบาทหรือสองแสนบาท มีผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของผู้ประกอบกิจการ โรงงานซึ่งเป็นนิติบุคคลเพียง เล็กน้อย จึงควรพิจารณาเพิ่มอัตราโทษปรับใน กรณีดังกล่าวเพื่อให้เหมาะสม กับค่าของเงินในปัจจุบัน นอกจากนี้ถ้ากฎหมายกำหนดให้ใช้ บังคับวิธีการเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ฝ่าฝืน หรือไม่ ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวด้วย ก็จะช่วยให้ การใช้บังคับกฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพ ดียิ่งขึ้นวิธีการเพื่อความปลอดภัยที่อาจนำมาใช้บังคับแก่ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่เป็นนิติบุคคล ได้ คือ เรียกประกันทัณฑ์บน และห้ามประกอบ อาชีพบางอย่าง (ในกรณีนี้ คือห้ามนิติบุคคลนั้น ประกอบกิจการ โรงงานตามระยะเวลาที่กำหนด ไม่เกินห้าปี) อย่างไรก็ตามองค์การที่มีอำนาจสั่ง ให้ใช้วิธีการเพื่อความ ปลอดภัยแก่บุคคลใด ๆ ได้ คือ ศาล ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ในกฎหมายเกี่ยวกับการที่ศาลจะมีค่า พิพากษาหรือ คำสั่ง ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา มาตรา 192 บัญญัติไว้ว่า ห้ามมิ ให้ศาล พิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้มีกรณียกเว้นให้ศาล พิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง ได้บ้างอย่างจำกัดเพียง 4 กรณี ตามปกติศาลจะมีค่า พิพากษาหรือคำสั่งให้ใช้วิธีการเพื่อความ ปลอดภัยแก่จำเลยต่อเมื่อโจทก์ (พนักงานอัยการ หรือราษฎร ผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี) บรรยายใน คำฟ้องถึงข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุสมควรให้ใช้ วิธีการเพื่อความปลอดภัย แก่ จำเลย และในคำขอ ท้ายคำฟ้อง โจทก์ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้วิธีการ เพื่อความปลอดภัยแก่จำเลย ด้วย ดังนั้น การที่จะให้มีการใช้วิธีการเพื่อ ความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบกิจการโรงงานซึ่งฝ่า ฝืนหรือไม่ ปฏิบัติตามกฎหมาย จึงจำเป็นต้อง แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ว่าในการ ดำเนินคดีแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (5) หรือ (7) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ให้ พนักงาน อัยการโจทก์มีคำขอให้ศาลพิพากษา หรือสั่งให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยแก่จำเลยด้วย จากการ วิเคราะห์บทบัญญัติใน พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 จะเห็น

ได้ว่า แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัด มลพิษในเขตควบคุมมลพิษของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดไม่ใช่กฎหมาย แต่เป็นแผนสำหรับการปฏิบัติงานของ เจ้าพนักงานท้องถิ่นและผู้ว่าราชการจังหวัดแห่ง ที่ซึ่งที่ถูกระบุกำหนดให้เป็นเขตควบคุม มลพิษเท่านั้น ดังนั้น ในกรณีที่แผนปฏิบัติการ ดังกล่าวมีข้อ กหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ในท้องถิ่นนั้น ปฏิบัติการใด ๆ ถ้าผู้ประกอบ กิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในแผนปฏิบัติการดังกล่าว ก็ไม่มีความผิดหรือ จะต้องถูกลงโทษแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นและผู้ว่าราชการจังหวัดแห่ง ที่ซึ่งที่นั้นต้องใช้มาตรการทางปกครองและศิลปะ ทางปกครองขอความร่วมมือจากเอกชนซึ่งเป็นผู้ ประกอบกิจการโรงงานในท้องถิ่นนั้น

สรุปผล

การลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลดียิ่งขึ้น ควร แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้มีผลให้ข้อกำหนดในแผนปฏิบัติการดังกล่าวมีสภาพบังคับตาม กฎหมายด้วย มิใช่ให้เป็นเพียงแผนปฏิบัติการ ของผู้บริหารในระดับจังหวัดหรือระดับท้องถิ่นเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อให้การใช้บังคับพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 ในส่วนที่เกี่ยวกับการ กหนด มาตรฐาน และวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการกำหนด ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการ ประกอบกิจการโรงงานที่ผู้ประกอบกิจการ โรงงานต้องแจ้งให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ทราบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น ควรแก้ไข เพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา 45 และมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ดังนี้ มาตรา 45 เดิมบัญญัติว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ ปฏิบัติตาม กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (8) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออก ตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท” แก้ไขเป็น “ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตาม กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (8) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออก ตาม กฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท และในการด าเนินคดี ให้พนักงาน อัยการมี ค า ขอให้ศาลสั่งให้ใช้วิธีการเพื่อความ ปลอดภัยแก่จำเลยด้วยตามสมควรแก่กรณี” มาตรา 46 เดิมบัญญัติว่า “ผู้ ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (6) หรือ (7) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท” แก้ไขเป็น “ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (6) หรือ (7) หรือ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตาม กฎกระทรวง ดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สี่หมื่นบาท และในการด าเนินคดี ให้พนักงาน อัยการมีคำขอให้ศาลสั่ง ให้ใช้วิธีการเพื่อความ ปลอดภัยแก่จำเลยด้วยตามสมควรแก่กรณี”

2. เพื่อให้การใช้บังคับพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในส่วนที่ว่าด้วยการลดและขจัด มลพิษในเขตควบคุมมลพิษ มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ ในวรรคสามของมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ดังนี้ มาตรา 60 วรรคสาม เดิมบัญญัติว่า “ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและ ขจัดมลพิษของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรค หนึ่งและวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น” แก้ไขเป็น “ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลด และขจัดมลพิษของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรค หนึ่งและวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานควบคุม มลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความ จำเป็น และถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่ามี ความ จำเป็นต้องกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานใน เขตควบคุมมลพิษปฏิบัติการอย่างใดในระดับ มาตรฐานสูงกว่าที่กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการ โรงงานในเขตพื้นที่ทั่วไปปฏิบัติ ให้เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อนำเสนอ เรื่อง นั้นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 8 (5) หรือ (7) แล้วแต่กรณีต่อไป” เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว ถ้าผู้ ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามกฎกระทรวงดังกล่าว ย่อมมีความผิดและถูกลงโทษตามมาตรา 45 หรือมาตรา 46 แห่ง พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

เอกสารอ้างอิง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535